

Naar UWV?

Bereid je goed voor!

Voor veel mensen is een bezoek aan UWV een spannende en enigszins stressvolle gebeurtenis. Hier vindt de beoordeling plaats van hoeveel uur je nog kunt werken, wat voor werk je nog kunt doen en of je een uitkering krijgt. Er hangt dus veel vanaf. Daarom is het belangrijk dat je weet wat je kunt verwachten en hoe je er zelf aan kan bijdragen dat het goed verloopt.

Erik Voerman werkt bij UWV. Hij is arbeidsdeskundige geweest, momenteel projectmanager Wajong en werkte mee aan de invoering van de nieuwe Wet Wajong. Hij begrijpt wel dat het voor mensen een spannende procedure is. Toch is het volgens hem niet nodig om je erg druk te maken. Het helpt je ook niet. “Ik ben van mening dat je zo open en eerlijk mogelijk moet aangeven wat je kunt en wat je niet kunt”, zegt Voerman. “De UWV-arts zal vervolgens op grond van jouw verhaal en al bekende informatie concluderen wat je beperkingen zijn en hoeveel je nog kunt werken. Hij doet dat op een onafhankelijke en eerlijke manier.”

Meestal weet UWV al veel over je voorgeschiedenis. Voerman: “Op het moment dat je vanuit een werksituatie bij UWV komt, is de informatie van de ARBO-dienst al bij ons bekend. We weten dus welke ziekte(s) je hebt en hoe het is verlopen met je werk.

Het eerste gesprek vindt plaats met de UWV-arts. De vragen van de UWV-arts zijn erop gericht een realistisch beeld te krijgen van de beperkingen en belemmeringen van de cliënt. Vragen zijn bijvoorbeeld: hoe lang kun je staan of zitten, kun je je concentreren, hoe vaak moet je naar het toilet en hoe zien je dagen er uit? Op grond van dit gesprek beoordeelt de UWV-arts wat je wel en niet geacht wordt te kunnen en hoeveel uur je kan werken. Daarna vindt een tweede gesprek plaats met de arbeidsdeskundige. In dit gesprek wordt bekeken welk soort werk nog mogelijk is.”

Vorbereiden

“Een goede voorbereiding is heel belangrijk”, zegt Wim Vreuls (51 jaar). Wim heeft de ziekte van Crohn, psoriasis en reuma en heeft sinds 2002 met UWV te maken. Van een volledige baan als afdelingshoofd bij een gemeente ging hij in stappen terug naar de zestien uur die hij nu werkt. “Je komt in een onzekere procedure terecht. Ik heb me daarom goed ingelezen in wat me te wachten stond. Ook bij UWV zelf kreeg ik desgevraagd alle relevante informatie waarnaar ik op zoek was. Dat ik een juridische achtergrond heb, heeft me in de voorbereiding zeker geholpen. Ik had mijn eigen verhaal goed op een rijtje gezet, onderbouwd met argumenten van mijn ARBO-arts, huisarts en medisch specialisten. Ik stelde me proactief op. Omdat ik wist dat mijn huidige functie te zwaar voor me was geworden, had ik intern al op een lichtere functie gesolliciteerd. Ik denk dat de procedure mede door mijn voorbereidingen soepel is verlopen.”

Voerman is van mening dat een goede voorbereiding het halve werk is. Hij adviseert om enkele weken bij te houden hoe je dagen eruitzien. “Het is belangrijk dat je bij de UWV-arts goed naar voren kan brengen wat je ervaren belemmeringen zijn. Schrijf dat voor jezelf op, ook hoe lang je van je werk of van andere activiteiten moet recupereren. Maak een lijstje met gesprekspunten en neem dat mee naar het gesprek. Zo weet je na afloop van het gesprek zeker dat je alles hebt ingebracht wat je wilde zeggen.” Wat betreft de baan die Vreuls intern al had gevonden, zegt Voerman: “Het is zelfs een verplichting van de werkgever en de werknemer om zich samen in te spannen voor het vinden van ander werk binnen de organisatie. Als je een goede band hebt met je werkgever, dan kom je daar samen wel uit. Soms is het lastig, bijvoorbeeld bij een klein bedrijf. Dan kan de werkgever bijvoorbeeld een re-integratiebureau inschakelen.”

‘Ik had mijn eigen verhaal goed op een rijtje gezet’

Het gesprek

Volgens Voerman is het belangrijkste dat de UWV-arts een reëel beeld krijgt van jouw beperkingen en belemmeringen. “Wees daarom eerlijk en ga dingen niet overdrijven want daar prikt een UWV-arts zo doorheen. Maar maak je beperkingen ook niet minder erg dan ze zijn”, zegt hij. Vreuls vond het gesprek

met de UWV-arts zakelijk, maar menselijk. “Je merkt natuurlijk wel dat ze getraind zijn in het stellen van vragen”, zegt Vreuls, “maar ik voelde me niet in de hoek gedrukt. Je voelt wel dat UWV er is om regels uit te voeren en dat de UWV-arts binnen die regels moet blijven. Het gesprek met de arbeidsdeskundige had een wat minder zakelijke sfeer. Ik vind de medewerkers bij UWV klantvriendelijk en zeker niet bureaucratisch. Er komt wel veel op je af in zo’n procedure. Als je niet helemaal zeker van jezelf bent, zou ik zeker iemand meenemen.”

Gerard Klaasse (49 jaar) heeft colitis ulcerosa, astma en diabetes. Hij was in eerste instantie goed te spreken over de gesprekken bij UWV. “Ik heb sinds 1995 contact met UWV. Ik vond de UWV-arts toen niet zo professioneel, hij wist bijvoorbeeld niet eens wat een pouch is, maar verder verliep de procedure prima. In 2008 werd ik opgeroepen voor een herkeuring. Ik ging hier dan ook zonder wantrouwen naartoe. Het was een prettig gesprek waarin mij heel belangstellend van alles werd gevraagd over mijn functioneren. Ik gaf eerlijk antwoord en verliet het gesprek met een goed gevoel. Toen ik na enige tijd de brief met de conclusie ontving, voelde ik me enorm belazerd. Volgens de UWV-arts zou ik meer kunnen gaan werken. In de argumenten kon ik me totaal niet herkennen, er stonden heel andere dingen dan ik had aangegeven.”

Beoordeling en bezwaar

Sindsdien heeft Klaasse een bezwaarprocedure lopen bij UWV. “Ik kijk nu heel anders tegen UWV aan”, zegt

‘Ik voelde me enorm belazerd’

Foto's: UWV

hij, “het is een log en bureaucratisch bedrijf. Ik weet nu dat je niet te naïef zo'n gesprek moet ingaan. Het is niet zo dat ik mensen argwanend wil maken, maar ik zou zeggen, houd het zakelijk, gedraag je neutraal en wees niet te begrijpend. Ik vertelde bijvoorbeeld welke hobby's ik heb, toen daarnaar werd gevraagd. Hieraan werd de conclusie verbonden dat ik ook de energie voor mijn hobby's heb, terwijl ik er niet aan toekom. Wees je goed bewust dat het gesprek een momentopname is. De UWV-arts beoordeelt je grotendeels op basis van hoe je op dat moment overkomt. Mijn problemen met UWV zijn ontstaan nadat de dingen die ik in het eerste gesprek heb gezegd verkeerd geïnterpreteerd zijn. Nu, twee jaar later, ben ik er nog steeds niet klaar mee.”

Klaasse raadt mensen aan om vooraf goed na te denken over wat je bij UWV gaat zeggen. Hij vindt het een goed idee om iemand mee te nemen naar het gesprek. Zeker bij het starten van een bezwaarprocedure adviseert hij om hulp in te schakelen. Klaasse: “Zelf schakelde ik hulp in via mijn vakbond en mijn rechtsbijstandverzekering. Maar je kunt bijvoorbeeld ook een rechtswinkel, of een advocaat inschakelen.” Voerman kan zich voorstellen dat mensen dit soort hulp inroepen bij een bezwaarprocedure. “Ik zeg

altijd wel: oriënteer je goed op de mogelijkheden en de kans van slagen van je bezwaar. Vaak voelen mensen zich vooral onjuist bejegend. Alleen als je écht het gevoel hebt dat je onrecht is aangedaan, zou ik een bezwaarprocedure starten.”

Evelien van Herwaarden

Tips voor een goed verloop

- Bereid je goed voor zodat je weet wat je kunt verwachten.
- Houd een dagboek bij van wat je wel en niet kan, hoe lang je moet herstellen van activiteiten en hoe vaak je naar het toilet gaat.
- Neem iemand mee naar het gesprek tenzij je ervan overtuigd bent dat je het alleen aankan.
- Zorg dat je in het gesprek een reëel beeld schetst van je beperkingen. Als je tijdens het gesprek vindt dat dit niet goed lukt, geef het aan.
- Schakel bij bezwaarprocedures hulp in, bijvoorbeeld van je vakbond of een advocaat.